

Зміст

ВСТУП

- 7 Почувайтесь як удома!
- 10 Ідеальний слух чи гра по нотах?

1

ЩО РОБИТЬ ВАС ЩАСЛИВИМИ?

- 14 Хто ви, чим ви займаєтесь в себе вдома та для кого ваш дім?
- 14 Страх або чуттєвість?
- 15 Дім — місце для себе чи для когось?

2

БАЗОВІ ПРИНЦИПИ ТА ПРАВИЛА, ПЕРЕВІРЕНІ ДОСВІДОМ

- 20 Математика дизайну
- 27 Фокусні точки
- 28 Найновітніші хитрощі з лініями
- 31 Візуальна вага
- 33 Яскраві об'єкти
- 34 Правило непарних чисел
- 34 Контраст і зіставлення
- 36 Текстура й тактильні поєднання
- 38 Симетрія
- 40 Асиметрія, ваби-саби й функсей
- 41 Розмір і масштаб
- 42 Сплануйте порожній простір
- 43 План пересування в оселі
- 46 Точка огляду
- 47 Принцип зберігання речей 2:8
- 48 Чотири сторони світу

3

СКЛАДАЄМО ВСЕ В ОДНЕ ЦІЛЕ

- 52 Оглядові лінії та осьова симетрія
- 54 Червона нитка
- 56 Зважайте на історію вашого будинку
- 60 Посидання стилю
- 72 Візуальний шум
- 74 Один маленький трюк із камерою

4

КОЛЬОРИ

- 78 Колір кидає виклик
- 79 Класифікація кольору
- 82 Що таке кольорова схема?
- 84 Колірні палітри
- 85 Надихайтесь мистецтвом!
- 85 Енциклопедія природи
- 86 Формула 60:30:10 + Чорний/Білий колір
- 87 Інтер'єр у білих і сірих тонах (для початківців)
- 88 Пастка кольорового коду
- 89 Матовий і глянцевий
- 91 Метанерія
- 92 Відтінки білого
- 95 Шпалери

5

ОСВІТЛЕННЯ

- 106 Без світла немає дому
- 108 Правило 5–7
- 109 Тіні, які нас дратують
- 110 Напряме або розсіяне світло
- 112 Як не зробити освітлення сліпучим?
- 115 Освітлення в передпокої
- 116 Рані освітлення
- 117 Природне освітлення
- 118 Чеклист для визначення особливостей співвідношення кольору та світла
- 119 Прості поради для вдалого освітлення

6

ПОРАДИ ЩОДО ДИЗАЙНУ

- 122 Завершальний штрих
- 124 Принцип натюрморту в композиції
- 128 Вдалі місця для композиції
- 130 Як правильно вішати картини?
- 152 Оформлення вікон
- 155 Робота з акустикою
- 160 Проблеми, що стосуються простору
- 164 Книжкові шафи
- 176 Дивани, крісла та журнальні столики
- 177 Дизайнерські хитрощі з декоративними подушками
- 180 Як гарно прибрати ліжко?
- 183 Дизайн інтер'єру й кімнати рослини
- 184 Килими та пропорції
- 191 Кожному букету — своя ваза
- 193 Приватність
- 195 Телевізори й інша техніка
- 196 Як оновити кухню та ванну кімнату, не вдаючись до ремонту?
- 199 Інтер'єр для дітей

7

ЯК КУПУВАТИ З РОЗУМОМ (І ЛЮБОВ'Ю)?

- 204 Як правильно вкладати кошти в дизайн?

8

КЛЮЧОВІ РОЗМІРИ ТА ПРОПОРЦІЇ

- 216 Ергономіка дому
- 217 Передпокої
- 219 Ванна
- 220 Кухня
- 222 Обідня зона
- 224 Вітальня
- 226 Спальня
- 228 Робочий кабінет
- 229 Пральня

9

СПЛАНУЙТЕ СВІЙ ДИЗАЙНЕРСЬКИЙ ПРОЄКТ

- 232 Мульборд
- 237 Післямова
- 238 Джерела

Вступ

Почувайтесь як удома!

Я дуже довго шукала книжку, подібну до тієї, що ви зараз тримаєте в руках. І не знайшла її. Я прочитала сотні книжок про дизайн інтер'єру, обшукала бібліотеки, діставала старенькі томи на блошиних ринках і замовляла з-за кордону іноземні видання — і це все лише для того, щоб зрозуміти, що більшість з них переважно склалися зі світлин захопливих інтер'єрів елітних будинків. І вони не мають нічого спільного зі звичайними будинками та квартирами.

Я була в пошуках книжки, яка могла би простими словами пояснити фундаментальні принципи та практичні основи дизайну інтер'єру й містила б перевірені досвідом правила та прийоми, що були б корисними для кожного, незалежно від індивідуального стилю чи особистих уподобань в облаштуванні будинку. Я хотіла книжку, яка б показала, як невеличкі корективи можуть тотально змінити дизайн, позбавляючи вас необхідності купувати нечувану кількість нових речей, викидати старі та починати все з нуля.

Аджеж, професійні дизайнери й архітектори мають практичні посібники, де прописані конкретні інструкції та принципи ергономіки, яких варто дотримуватися під час будівництва домів. Однак я так і не змогла знайти бодай щось для пересічних читачів, які не мають освіти в цій галузі. Я вважаю, що кожному необхідна книжка, до якої можна звернутися, коли хочеться зробити зі свого будинку чи квартири

затишну донівку; книжку, яка допоможе знаходити власні рішення, а не просто переймати ідеї інших людей.

Коли декілька років тому ми з родиною переїхали з наших красивих старих апартаментів до новозбудованого будинку, я зіткнулася з усіма труднощами дизайну та декору, що виникають в абсолютно звичайному будинку, де кожна річ практична, але нудна й незатишна. Тут не було ні стель заввишки трьох метрів, ні духу минулого сторіччя, і я, мов горохом об стіну, даремно намагалася створити тут тепло й затишок. І хоч тоді я вже не перший рік працювала з дизайном і декором, а серед моїх клієнтів були відомі компанії, оформлення власного простору виявилось для мене значно складнішим, аніж я очікувала. Звичайно, я була розчарована. Та це змусило мене переосмислити дизайн і подивитися на нього геть по-новому — і крізь призму власної професії, і крізь призму самої себе. Тож що насправді робить наш дизайн затишним, гармонійним і правильно продуманим?

Я занотувувала різні ідеї — свої думки й твердження з інших джерел. Саме ці нотатки стали фундаментом для майбутнього посібника з дизайну інтер'єру, якого я так і не змогла знайти. Книжка адресована пересічним читачам: не моїм колегам і не компетентним експертам, хоча я консультувалася з ними, щоб зрозуміти, як вони давали собі раду з різними інтер'єрами. Я спробувала роз'яснити, що означає те інтуїтивне відчуття, на яке часто посилаються дизайнери інтер'єру, і перетворити ці знання на практичні та корисні поради.

Аджеж, у дизайні інтер'єру дуже мало правил, які були б завжди актуальними. Тут немає таких понять, як «правильний» чи «неправильний» підхід, — зрештою, в кожного свої смаки та вподобання. Однак ця галузь накопичила неабиякий досвід і загальноприйняті практики, якими ми можемо користуватися та до яких можемо звернутися, коли постають певні труднощі в оформленні інтер'єру. Хоча все, звісно, залежить від того, чи знаємо ми про ці нюанси.

Моя мета — це спроба зібрати всі ці поради та прийоми, щоби простими словами пояснити те, що фахівці звать «інтуїцією», щоб і ви, і я могли користуватися наданими знаннями та почуватися впевненішими щодо тих чи тих інтер'єрних рішень. Я сподіваюся, що ця книжка допоможе вам подивитися на процес дизайну й оформлення інтер'єру під новим кутом. Можливо, втілюючи якісь із цих ідей у своїй оселі, ви зрозумієте, що потрібно для того, щоб ваш дім став найулюбленішим і найзатишнішим місцем у світі.

Ідеальний слух чи гра по нотах?

Люблю порівнювати дизайн інтер'єру з музикою. Не кожен має ідеальний музикальний слух, але більшість людей цілком можуть навчитися грати по нотах. Те саме стосується і кольору, форми та декору загалом. Не кожен народжується з інтуїтивним відчуттям стилю, завдяки якому дизайн видається цілісним і продуманим, проте майже будь-хто може поліпшити свої вміння, якщо засвоїть основи дизайну й застосує їх на практиці.

Нині декором і дизайном цікавиться значно більше людей, аніж будь-коли. Точніше, ми достатньо знаємо про те, які меблі чи гаджети зараз у тренді, і легко пригадаємо імена класиків дизайну, назви модних брендів і трендові кольори сезону — навіть якщо запитати нас про це просто серед ночі. Однак я підозрюю, що ми дуже мало знаємо про базові принципи дизайну та стилю — простір і пропорцію, про необхідність дотримання певних розмірів та об'єктивну оцінку потреб у практичності. Зрештою, купуючи нову річ чи намагаючись щось змінити, ми рідко уявляємо, як можемо зробити наш дім повністю функціональним і гармонійним. І незважаючи на те, що ми витрачаємо чималі кошти на нове хатнє начиння та ремонт, мало хто з нас відчуває, що досягнув ідеалу.

У цій книжці немає ні глянцевиx світлин, ні зображень інтер'єрів у бездоганному стилі. Думаю, що таких книжок нині не бракує. Натомість на цих сторінках я спробую дати прості вказівки й ілюстрації, що допоможуть вам віднайти ідеальне рішення, яке буде доречним у вашій оселі та відповідатиме різним обставинам, у яких ви живете.

Думаю, настав час, щоби більше звертати увагу на те, як (а не з чим) ми працюємо, створюючи інтер'єр. Ось чому я хочу дати вам певний інструментарій навичок, який допоможе краще розуміти, чого ви насправді потребуєте, і, якщо інтер'єр не викликає у вас почуття щастя, вам буде легше збагнути, що ж із ним не так. Однак не варто розглядати цю книжку як певний дослідницький проєкт чи інструкцію. Нехай це буде така собі музична партитура, що містить багато різних мелодій і гармоній, які ви можете поєднувати як завгодно, щоб скомпонувати найгармонійнішу, найзатишнішу та найпривітнішу оселю.

«Дім — це найприємніше
слово у світі»

Лора Інгалз Вайлдер

Неймовірні хитрощі з лініями

Лінії — один із найпотужніших візуальних інструментів, що неабияк допоможе вам у роботі над проектуванням і стилем. Використовуючи в інтер'єрі лінії, — у предметах меблів, текстилі чи шпалерах, — у вас з'являється можливість візуально збільшити чи зменшити простір, щось у ньому підкреслити чи приховати та створити оптичну ілюзію, яка обманює око. Тому продумуючи планування і намагаючись з'ясувати, де що краще розташувати, важливо зважати на роль ліній.

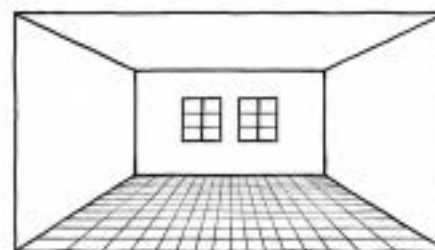
Напрямні лінії

Дизайнери інтер'єру доволі часто вживають термін «напрямні лінії». Ідеться про лінії, що скеровують наш погляд до місця чи об'єкта, який ми повинні зауважити. Коли фотограф створює композицію зображення і вирішує, де який об'єкт розташувати, то часто користується природними лініями середовища, яке його оточує, щоб створити відчуття глибини та спрямованості. Дизайнер теж може так зробити, щоб досягти ефекту глибини інтер'єру.

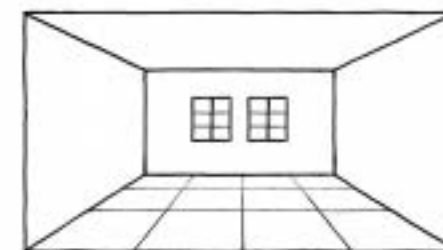
Дяки лінії в будівлі є ще до початку проектування — підлога, стіни, молдинги; але додаткові лінії ми створюємо самотужки, залежно від того, яке оформлення для інтер'єру вибираємо, починаючи з меблів і завершуючи килимками. Навіть світло та тінь можуть утворювати доволі сильні лінії, залежно від того, куди вони падають упродовж дня. Незаповнені місця в кімнаті — скажімо, проміжки між меблями чи іншими речами — також можуть скеровувати наш погляд у відповідному напрямку. Ми можемо навмисне групувати об'єкти в певний спосіб, щоб увиразнити якусь лінію.

Діагональні лінії

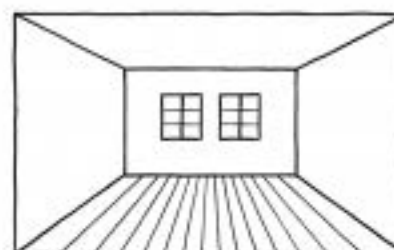
Дизайнери інтер'єру, які часто послуговуються правилом золотого перетину, наголошують на важливості створення діагональних ліній — ліній, які виходять під кутом і, відповідно до згаданого вище правила трикутника, скеровують наш погляд вгору чи вниз. Ми можемо побачити це і в повсякденному житті. Наприклад, коли ми дивимось на натюрморт, елементи зображення часто згруповані так, що їхні контури утворюють уявну лінію, яка спрямовує наш погляд на фокусну точку.

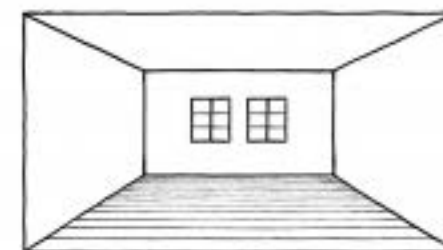
Підлога, поділена на невеличкі квадрати (з великою кількістю ліній, що перетинаються), робить кімнату більш камерною.

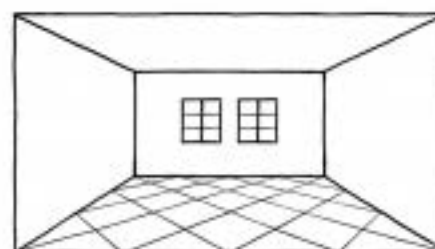
Підлога, поділена на великі квадрати (з меншою кількістю ліній), акцентує на площі кімнати.

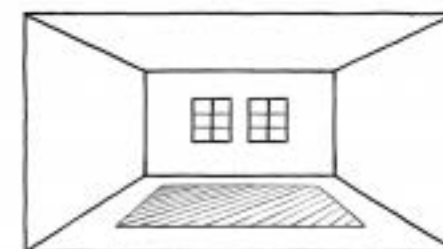
Підлога, поділена на поздовжні смуги, може зробити кімнату довшою та вузькою.

Підлога, поділена на поперечні смуги, може візуально зробити кімнату ширшою.

Плитка, покладена за діагоналлю, зазвичай робить кімнату більш відкритою та широкою.

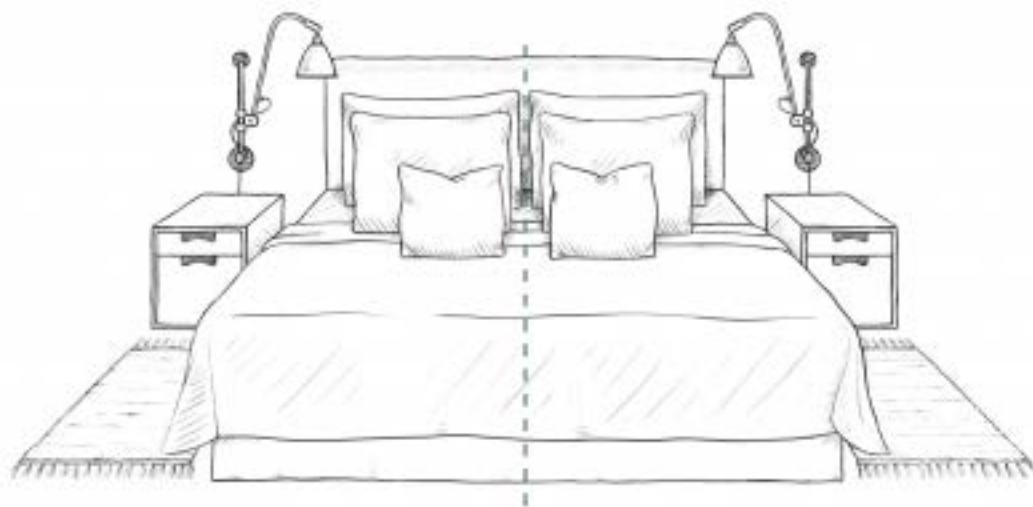

Не наєте змоги змінити підлогу? Тоді виберіть килим із такими лініями, які створюють потрібний вам ефект.

Симетрія

Простими словами, симетрія — це єдине ціле, що складається з двох частин, і кожна з цих частин є дзеркальним відображенням іншої. Однак є низка інших визначень, які можуть бути корисними для дизайнера, що прагне створити баланс за допомогою «парності», або, інакше кажучи, симетричних повторень у просторі.

- *Дзеркальна симетрія* — кожна сторона є дзеркальним відображенням іншої. Приміром, як крила метелика. Дизайнери часто звертаються до симетричного балансу в інтер'єрі спальні: наприклад, коли розміщують однакові приліжкові тумби та лампи по обидва боки ліжка. Дзеркальна симетрія може бути як вертикальною, так і горизонтальною.
- *Обертальна симетрія* — це візерунок, що не змінюється, коли обертається навколо своєї осі. Наприклад, зірка чи повторюваний малюнок на круглому килимі. Дизайнери, надаючи перевагу круглим меблям у своїх інтер'єрах, часто говорять про внутрішнє прагнення радіального балансу. Ця ідея базується

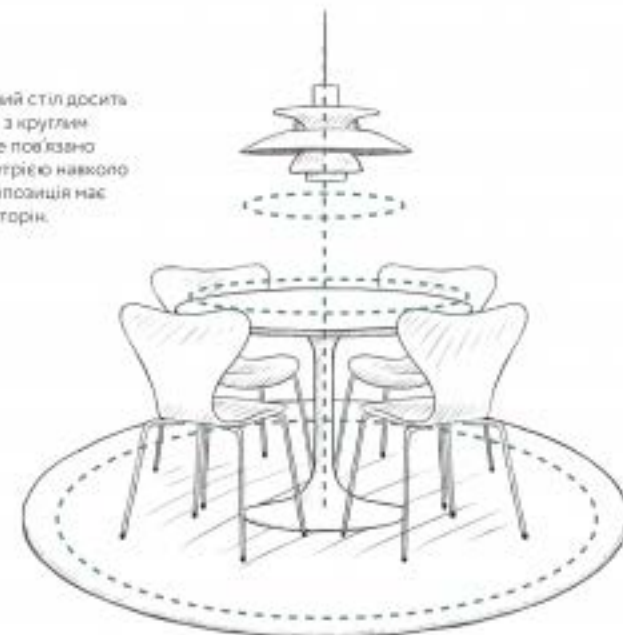
Дзеркальна симетрія. Досить часто дизайнери інтер'єру вдаються до дзеркальної симетрії у спальнях, — наприклад, розміщують однакові приліжкові тумби і світильники по обидва боки ліжка. Це створює відчуття гармонії, збалансованості та спокою в кімнаті.

на понятті центральної точки — осі, ми можемо побачити це в поєднанні круглого столу з круглою лампою і круглим килимом. Якщо ми замінимо круглий килим на прямокутний, а круглу лампу — на видовжену й тонку, наше сприйняття простору буде змінюватися, залежно від того, з якого боку ми на нього дивитимемося.

- *Трансляційна симетрія*, також відома як паралельна симетрія, виникає, коли та сама фігура чи один візерунок повторюється на певній заданій відстані. Приклади трансляційної симетрії ми можемо побачити на алеях дерев, на шпалерах, на підлозі чи стінах, оформлених плиткою.

Симетричні композиції неабияк допомагають упорядкувати нерегулярний дизайн або додати просторові величі та елегантності. Пари світильників, подушок, свічників, крісел чи маятників на вікні — риси консервативного й елегантного дизайну інтер'єру. Однак саме вони здатні принести спокій в еkleктичний простір із великою кількістю деталей та різними візуальними подразниками.

Радіальний баланс. Круглий стіл досить часто добре поєднується з круглим освітленням. Можливо, це пов'язано саме з обертальною симетрією навколо центральної осі, тому композиція має однаковий вигляд з усіх сторін.

1980-і роки

Постмодернізм

Екстер'єр

- **Фасади:** кварцовий камінь, штукатурка або дерево в пастельних відтінках.
- **Дахи:** екриті сірою бетонною черепицею.
- **Вікна:** з дерева просапані та декоративні шпросани, що кріпляться до скла.
- **Вхідні двері:** з фарбованого дерева.
- **Типові риси періоду:** натінені стилем американських бунгало. Еркери. Арки й колонні всередині приміщення.

Інтер'єр

- **Підлога:** інженерний паркет, лінолеум, плитка з імітацією природного каменю.
- **Міжкімнатні двері:** панельні або штові двері зазвичай пофарбовані в білий колір.
- **Дверні ручки:** латунні в античному стилі, з відкритими накладками на замкові отвори.
- **Комини:** окрестояні, кутові, з металу.
- **Шпалери / стіни:** біла фарба на стінах або світлі шпалери в пастельних тонах.
- **Освітлення:** у моді порцелянові настільні лампи з абажурами з рисового паперу, а також великі торшери з хрому.
- **Меблі:** окрестояні, скульптурні. Ексклюзивні речі стають маркером успіху господаря. Меблі масового виробництва з ДСП втрачають актуальність. У моді кутові дивани зі шкіри, скляні столи, декор і текстиль у ніжно-зелених, абрикосових, бірюзових та червоно-коричневих відтінках, дзеркальні стіни, стельові вентилятори, китайські статуєтки, плетені крісла, штори з воланів. З'являються водні ліжка.
- **Ванні кімнати:** оздоблення стін мармуровою плиткою, поєднання аналогічних кольорів, мальованими мотивами. З'являється вологостійкі панелі для стін і підлоги. Дедалі частіше замість ванн люди віддають перевагу душовим кабінам.
- **Кухні:** кухонні меблі в білих і сірих відтінках з панельними дверцятими шафок. Ламіновані робочі поверхні імітують мрамур або терацо. З'являються керамічні варильні поверхні й інкрустовані печі.

1990-і роки

Неомодернізм або Змішаний стиль

Екстер'єр

- **Фасади:** дерев'яні панелі — навічання стилем 1890-х років.
- **Дахи:** звична черепиця або метал.
- **Вікна:** дерев'яні з декоративними шпросами на склі. Щедро прикрашені дошки, що закривають фронтонні вікна.
- **Вхідні двері:** зі стійкого до ранніх погодних умов ПВХ.
- **Типові риси періоду:** зовнішні кути будинків виразно оформлені. Стіки між панелями оздоблені молдингами. Виразні фронтисписи. Фронтони з декоративною різьбою по дереву.

Інтер'єр

- **Підлога:** інженерний паркет із сосни, берези або червоного парю дерева, як-от вишня чи фарбований дуб.
- **Міжкімнатні двері:** профільні зі шпону або штові зі скляною заокругленою вставкою.
- **Дверні ручки:** латунні в античному стилі з порцеляновими ручками.
- **Комини:** зі скляним екраном, встановлені на спеціальній скляній плиті.
- **Шпалери / стіни:** стало модно фарбувати стіни за допомогою губки чи оздоблювати їх шпалерами, що імітують навіки панелі. Канти для стін найчастіше фруктовими мотивами. Актуальні такі відтінки, як ультрамарин, бургунді, м'яка охра, терацота. Британська дизайнерка Тріша Гейлд стає іконою дизайну.
- **Освітлення:** незвичайні настільні лампи із абажурами з візерунчастих або лісованих тканин.
- **Меблі:** популярні стільці з трубчастого металевого каркаса з натіп-кутими цакриними сидіннями. На сервантах і шафах почали встановлювати невеликі шухляди. В оселях з'явилися меблі для домашніх стереосистем і електроніки — телевізорів і домашніх програвачів. Популярними стали пуфи. Повертається мода на такі декоративні елементи, як дзеркала-сонця та ковані свічники. Оселя прикрашали суцільними й польовими квітами.
- **Ванні кімнати:** оздоблені декоративною плиткою та вологостійкими панелями. Ближче до 2000-х років у моду входить оформлення стін плитковою мозаїкою в аналогічних кольорах. Душові кабіни замикаються найбільш популярними.
- **Кухні:** кухонні гарнітури в сірих і білих тонах із панельними дверцятими. Ламіновані робочі поверхні імітують вигляд мрамору або терацо. Керамічні варильні поверхні та інкрустовані печі вже стали звичним явищем.

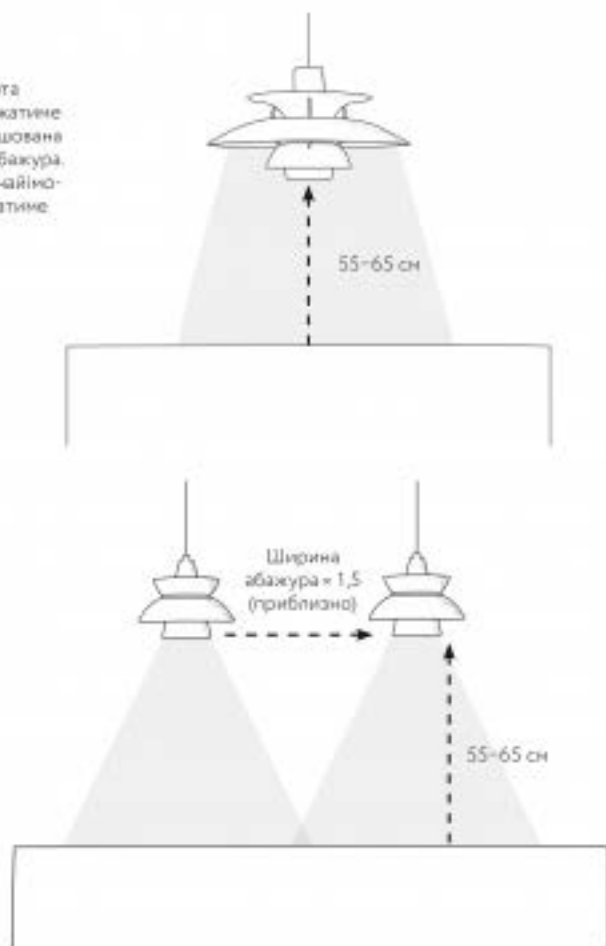
Освітлення

Освітлення, як і колір стін чи візерунок, неабияк важливе для створення візуальних ефектів чи певного настрою. Де ми розміщуємо освітлювальні прилади, куди спрямовуємо потік світла та як поєднуємо джерела світла з різною яскравістю — це все неабияк впливає на простір, шойно починає вечоріти і ми торкаємося вмикача. У цьому розділі я зібрала базову інформацію про освітлення, а також підготувала кілька порад щодо світлодизайну.

Як не зробити освітлення сліпучим?

Під час проектування системи освітлення потрібно зважати не лише на кількість точок освітлення, а й на висоту кожної з них. Це особливо важливо для підвісних ламп над кухонним столом. Якщо лампа розташована зависоко, існує ризик, що вона даватиме сліпуче й некомфортне очам світло для всіх, хто сидить за столом.

Оптимальна висота світильника залежатиме від того, де розташована лампа відносно абажура. Якщо низько, то, найімовірніше, вона даватиме сліпуче світло.

Якщо лампа висить занизько, то, підводячись з-за столу, об її абажур часто вдаритимуться головою. Подивіться на різні світліни інтер'єрів у журналах або соцмережах і самі побачите, як часто лампи чіпляють або занадто високо, або занадто низько.

Здебільшого дизайнери інтер'єру вираховують оптимальну відстань між поверхнею кухонного столу та світильником — зазвичай це 55–65 сантиметрів. В окремих випадках варто брати до уваги й особливості дизайну самого світильника, а також зріст усіх членів сім'ї. Саме на такій висоті лампа освітлює весь стіл і не сліпить людей, які сидять за ним, а абажур не заважає дивитися одне на одного.

Цей принцип актуальний і в облаштуванні кухонного острівця чи барного столика для кухні, навіть якщо робоча поверхня розташована вище, ніж поверхня звичайного столу. Якщо розмір абажура заважає потоку світла освітлити всю поверхню, варто придбати кілька підвісних світильників. І якщо ви плануєте поцепити кілька світильників у ряд і намагаєтесь з'ясувати, яка відстань повинна між ними бути, існує перевірене правило: визначте максимальну ширину абажура та помножьте її на 1,5 — це й буде оптимальна відстань.

Рекомендована висота люстри

Над столом: 75–80 сантиметрів над поверхнею столу.

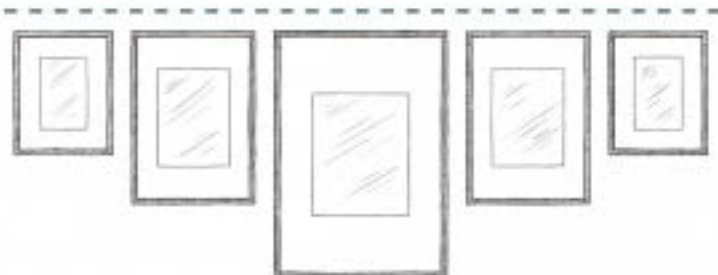
Загальна (щоб під люстрою можна було вільно пройти): щонайменше 2 метри над підлогою.

У вітальні: щонайменше 2 метри над підлогою або 30–40 сантиметрів над дверною рамою, щоб ви могли вільно розчинити двері.

Часто люстру чіпляють над обіднім столом у вітальні, щоб зробити освітлення більш атмосферним, і вмикають лише на свята. Це не таке функціональне освітлення, яке, скажімо, має бути над столом на кухні. Оскільки лампи на люстрі зазвичай спрямовані вгору, вона не дає яскравого спрямованого вниз потоку світла, яке необхідне для роботи. Відбите світло, що падає на стіл, зазвичай слабке і, залежно від дизайну люстри, може створювати тіні.

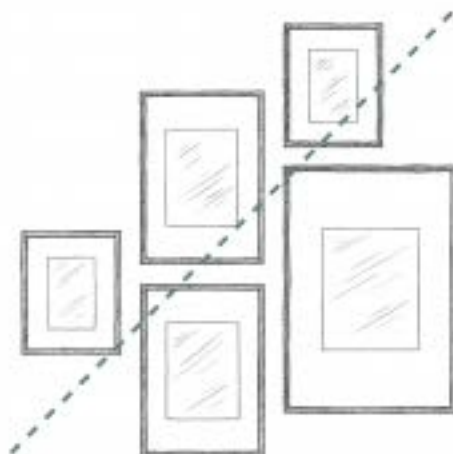
Верхня лінія

Почепіть картини в ряд і вирівняйте їх по верхній лінії.

Напрямна лінія

Добирайте картини та чіпляйте їх так, щоб вони скеровували ваш погляд за діагоналлю вгору. Якщо бажаєте, можете розташувати одні рамки горизонтально, інші — вертикально. І стежте, щоб кожна рамка була розміщена на однаковій відстані від інших картин біля неї.

Висхідна лінія

Почепіть зображення безпосередньо одне над одним і вирівняйте їх по центральній висхідній лінії — рамки в такому разі можуть бути однаковими або різними за розміром. Це правило добре працює як із правильними, так і з неправильними формами рамок. Таке розташування картин ідеально годиться для вузьких ділянок стіни — наприклад, між дверима.

Хвиля

Один зі способів створити композицію з картин, коли зображень багато, розміри рамок різні, а кутова схема розташування вам не підходить, — це почепити картини у формі хвилі. Виберіть одне зображення, яке повинне бути в центрі уваги, і розмістіть інші праворуч і ліворуч від нього так, щоб ряд утворював лінію «хвилі». Це дає змогу створити схему, яку наше око сприйматиме як єдине ціле, навіть якщо краї картинної композиції нерівні.

